

Cronologia procesului de reglementare a conflictului transnistrean

Iulie 2020

Sub aspectul procesului de reglementare a conflictului transnistrean, luna iulie 2020 poate fi caracterizată prin menținerea contactului cu partenerii internaționali și continuarea dialogului între părți – în cadrul grupurilor de lucru (experți) și la nivelul Comisiei Unificate de Control. Pe parcursul lunii Biroul politici de reintegrare a purtat discuții privind procesul de reglementare cu Șeful misiunii OSCE în R. Moldova și reprezentantul UE în formatul „5+2”. De asemenea, reprezentanții Biroului au efectuat o serie de vizite de lucru în localitățile din Zona de Securitate. Partea transnistreană, la rândul său, a purtat discuții cu reprezentanții OSCE. Un subiect acut de discuție între Chișinău și Tiraspol a fost situația privind posturile mobile instalate în Zona de Securitate pe parcursul situației excepționale legate de COVID-19.

Pe parcursul lunii au avut loc consultările politice moldo-ucrainene, în urma cărora a fost reiterat sprijinul reciproc în soluționarea conflictelor în baza dreptului internațional și în primul rând a principiului integrității teritoriale a statelor. La sfârșitul lunii a avut loc întrevederea între președintele Republicii Moldova, Igor Dodon și liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy. De asemenea, a avut loc și întrevederea în formatul „1+1” a reprezentanților politici/negociatorilor șefi din partea Chișinăului și Tiraspolului. În cadrul întrunirilor, a fost discutată o gamă largă de probleme de actualitate legate de situația din procesul de negocieri cu accent pe necesitatea punerii în aplicare a acordurilor din pachetul Berlin Plus.

Se adaugă evenimente precum ședința grupului de lucru (experți) pentru agricultură și ocrotirea mediului, reuniunea grupului de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor și reuniunea grupului de lucru (experți) pe domeniul telecomunicații și servicii poștale. În cadrul CUC au avut loc cinci reuniuni. Reuniunea în formatul „5+2” nu a avut loc.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii iulie 2020 arată astfel:

01.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch.¹

02.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic a convocat un briefing de presă, după ce a fost audiată, împreună cu ministrul Apărării, în Comisia parlamentară pentru securitate și ordine publică. Chișinăul a condamnat acțiunile unilaterale și inadmisibile ale Tiraspolului de îngrădire a liberei circulații a cetățenilor.²

02.07.2020 – Partea transnistreană a emis un comunicat cu privire la briefingul de presă convocat de partea moldovenească.³

02.07.2020 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC.⁴

03.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic și ministrul Apărării, Alexandru Pînzari, au efectuat o vizită de lucru în localitățile de pe platoul Cocieri. Vizita a avut scopul de a aprecia rolul pacificatorilor și situația reală de pe teren, precum și de a verifica

¹ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministra pentru reintegrare Cristina LESNIC a avut o întrevedere de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Claus Neukirch*, 01.07.2020, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministra-pentru-reintegrare-cristina-lesnic-avut-o-intrevedere-de-lucru-cu-seful> (25.07.2020)

² Guvernul R. Moldova, *Securitatea țării și drepturile omului nu se negociază*, 02.07.2020, <https://gov.md/ro/content/securitatea-tarii-si-drepturile-omului-nu-se-negociază> (25.07.2020)

³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Kommentariy Ministerstva inostrannykh del PMR v svyazi s ocherednymi insinuatsiyami predstavatelya po politicheskim voprosam ot Moldovy*, 02.07.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8038> (25.07.2020)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Blocarea liberei circulații în Zona de Securitate abordată în Comisia Unificată de Control*, 02.07.2020, <https://gov.md/ro/content/blocarea-liberei-circulatii-zona-de-securitate-abordata-comisia-unificata-de-control> (25.07.2020)

repetat caracterul acțiunilor Tiraspolului și problemele cu care se confruntă cetățenii din această zonă.⁵

08.07.2020 – La ședința plenară a Sovietului Suprem de la Tiraspol, a fost adoptată o declarație în legătură cu escaladarea tensiunii în Zona de Securitate. În cadrul declarației sale, Sovietul Suprem a subliniat îngrijorarea cu privire la degradarea dialogului la nivelurile existente între Chișinău și Tiraspol.⁶

09.07.2020 – A avut loc ședința în format de video-conferință a grupului de lucru (experți) pentru agricultură și ocrotirea mediului. Părțile au discutat aspecte referitoare la instituirea unor perioade de prohibiție pentru pescuit în bazinul râului Nistru în perioada de reproducere naturală a hidrobionților, cu elaborarea recomandărilor de resort, combaterea braconajului și a pescuitului ilegal în perioadele de prohibiție stabilite și stabilirea unui plan de acțiuni privind înmulțirea peștilor de diverse soiuri în r. Nistru.^{7, 8}

09.07.2020 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC. În cadrul ședinței au fost discutate problemele actuale din Zona de Securitate.⁹

10.07.2020 – A avut loc ședința în format de video-conferință a grupului de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor. Părțile au discutat o serie de prevederi legate de înmatricularea autoturismelor din regiunea transnistreană cu plăcuțe neutre.^{10, 11}

13.07.2020 – A avut loc o discuție telefonică între președintele R. Moldova, I. Dodon și liderul de la Tiraspol, V. Krasnoselskiy. Interlocutorii și-au confirmat disponibilitatea de a se întâlni la sfârșitul acestei luni pentru a discuta probleme de actualitate de pe agenda de negocieri.^{12, 13}

14.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic a efectuat o vizită de lucru la satul Hagimus din raionul Căușeni, situat în imediata apropiere a orașului Bender, în Zona de Securitate. Administrația locală a sesizat în data de 10 iulie 2020, Biroul Politici de Reintegrare privind multiplele probleme de securitate legate de comercializarea producției agricole și libera circulație, mulți locuitori din sat fiind angajați la Bender.¹⁴

⁵ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministra pentru Reintegrare și ministrul Apărării au inspectat posturile ilegale instalate de Tiraspol în unele localități din raionul Dubăsari*, 03.07.2020, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministra-pentru-reintegrare-si-ministrul-apararii-au-inspectat-posturile-ilegale> (25.07.2020)

⁶ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Verkhovnyy Sovet PMR prinyal zavavleniye v svyazi s provokatsionnymi deystviyami RM v Zone Bezopasnosti*, 08.07.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8053> (25.07.2020)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Grupul de lucru sectorial pe domeniul agriculturii și mediului s-a întrunit astăzi*, 09.07.2020, <https://gov.md/ro/content/grupul-de-lucru-sectorial-pe-domeniul-agriculturii-si-mediului-s-intrunit-astazi> (25.07.2020)

⁸ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam ekologii*, 09.07.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8058> (25.07.2020)

⁹ Guvernul R. Moldova, *Probleme actuale din Zona de Securitate examinate de Comisia Unificată de Control*, 09.07.2020, <https://gov.md/ro/content/probleme-actuale-din-zona-de-securitate-examinate-de-comisia-unificata-de-control> (25.07.2020)

¹⁰ Guvernul R. Moldova, *Chișinăul s-a convocat în ședința pe problema transportului auto și infrastructurii drumurilor*, 10.07.2020, <https://gov.md/ro/content/chisinaul-s-convocat-sedința-pe-problema-transportului-auto-si-infrastructurii-drumurilor> (25.07.2020)

¹¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii profil'nykh spetsialistov po avtotransportu*, 10.07.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8059> (25.07.2020)

¹² Președinția R. Moldova, *Igor Dodon a avut o discuție telefonică cu Vadim Krasnoselski*, 13.07.2020, <http://www.presedinte.md/rom/comunicate-de-presa/igor-dodon-a-avut-o-discutie-telefonica-cu-vadim-kranoselski> (25.07.2020)

¹³ Președintele PMR, *Vadim Krasnosel'skiy provel telefonnyy razgovor s Igorem Dodonom*, 13.07.2020, <http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/vadim-kranoseljskiy-provel-telefonnyy-razgovor-s-igorem-dodon.html> (25.07.2020)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *Situația din Hagimus, urmare a restricțiilor de circulație impuse de Tiraspol, a fost examinată la fața locului*, 14.07.2020, <https://gov.md/ro/content/situatia-din-hagimus-urmare-restricțiilor-de-circulație-impuse-de-tiraspol-fost-examinata-la> (25.07.2020)

14.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic, a purtat o discuție cu reprezentantul Uniunii Europene în formatul de negocieri „5+2” pentru soluționarea conflictului transnistrean, Richard Tibbels, șef de direcție în Serviciul European de Acțiune Externă.¹⁵

15.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic, a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în R. Moldova, Claus Neukirch.¹⁶

16.07.2020 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.¹⁷

17.07.2020 – Președintele R. Moldova Igor Dodon a insistat ca toate posturile de control, instalate ilegal de Tiraspol să fie eliminate: „Știu despre această problemă. Aceste posturi au fost instalate sub pretextul combaterii pandemiei coronavirusului. Am discutat această problemă la telefon cu liderul Transnistriei, Vadim Kransnoselskiy. El m-a informat că jumătate din posturi erau închise. Poziția mea este că toate posturile trebuie închise cât mai curând posibil”.¹⁸

21.07.2020 – Tiraspolul a eliminat 15 posturi mobile din cele 37 instalate ilegal în Zona de Securitate pe parcursul situației excepționale legate de noul coronavirus COVID-19. Informația a fost confirmată de Comandamentul Militar Întrunit, în urma eforturilor depuse de Biroul Politici de Reintegrare, viceprim-ministrul Cristina Lesnic și delegația Chișinăului în Comisia Unificată de Control (CUC).¹⁹

21.07.2020 – A avut loc reuniunea grupului de lucru (experți) pe domeniul telecomunicații și servicii poștale. A fost discutat unul dintre subiectele incluse în Pachetul Berlin Plus ce ține de interconectarea telefonică a cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului.^{20, 21}

22.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic, a convocat în ședință reprezentanții Chișinăului în grupurile de lucru (experți) sectoriale la nivel de conducători pentru a discuta dinamica activității acestora și progresul pe problemele abordate.²²

22.07.2020 – Au avut loc consultările politice moldo-ucrainene la nivelul secretarului de stat al ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene din R. Moldova, Dumitru Socolan, și ministrului adjunct al Afacerilor Externe al Ucrainei, Vasile Bodnar. R. Moldova și Ucraina au reiterat sprijinul reciproc în soluționarea conflictelor în baza dreptului internațional, în primul rând, a principiului integrității teritoriale a statelor.^{23, 24}

¹⁵ Guvernul R. Moldova, *Cristina Lesnic a avut o discuție cu reprezentantul UE în formatul 5+2 de soluționare a conflictului transnistrean*, 15.07.2020, <https://gov.md/ro/content/cristina-lesnic-avut-o-discutie-cu-reprezentantul-ue-formatul-52-de-solutionare-conflictului> (25.07.2020)

¹⁶ Moldpres, *Autoritățile moldovenești au cerut Misiunii OSCE să continue monitorizarea în teren a acțiunilor ilegale ale Tiraspolului*, 15.07.2020, https://www.moldpres.md/news/2020/07/15/20005688?fbclid=IwAR2w-2Jkn_BFoLMFJymeKvliQCt6SOvN0ktjOznBTJhzGviLOXU3jDQ5EFyk (25.07.2020)

¹⁷ Guvernul R. Moldova, *Situația degradantă din Zona de Securitate în atenția Comisiei Unificate de Control*, 16.07.2020, <https://gov.md/ro/content/situatia-degradanta-din-zona-de-securitate-atenia-comisiei-unificate-de-control> (25.07.2020)

¹⁸ Infotag, *Președintele Igor Dodon insistă ca toate posturile instalate ilegal de Transnistria să fie eliminate*, 17.07.2020, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/286114/> (25.07.2020)

¹⁹ Moldpres, *Tiraspolul a eliminat 15 posturi mobile de control instalate ilegal în timpul pandemiei*, 21.07.2020, <https://www.moldpres.md/news/2020/07/21/20005868> (25.07.2020)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *Condițiile de activitate a operatorului regional de telefonie au fost prezentate de Chișinău la ședința grupului de lucru pe telecomunicații și servicii poștale*, 21.07.2020, <https://gov.md/ro/content/conditiile-de-activitate-operatorului-regional-de-telefonie-au-fost-prezentate-de-chisinau> (25.07.2020)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam telekommunikatsiy i pochtovoy svyazi*, 21.07.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8078> (25.07.2020)

²² Guvernul R. Moldova, *Ședința de lucru a Vicepremierului Cristina Lesnic cu coordonatorii grupurilor de lucru sectoriale*, 22.07.2020, <https://gov.md/ro/content/sedinta-de-lucru-vicepremierului-cristina-lesnic-cu-coordonatorii-grupurilor-de-lucru> (25.07.2020)

²³ MAEIE, *Consultări politice interministeriale moldo-ucrainene*, 22.07.2020, <https://www.mfa.gov.md/ro/content/consultari-politice-interministeriale-moldo-ucrainene> (25.07.2020)

²⁴ Posolstvo Ukrayiny v Respublitsi Moldova, *Ukrayina ta Moldova domovylys' pro vizyt hlavy moldovs'koho MZS do Kyryeva*, 22.07.2020, <https://moldova.mfa.gov.ua/news/ukrayina-ta-moldova-domovilis-pro-vizyt-glavi-moldovskogo-mzs-do-kiyeva> (25.07.2020)

23.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Cristina Lesnic, a avut o întrevedere de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch. În cadrul discuțiilor, Cristina Lesnic a menționat despre disponibilitatea de a avea o întrevedere la nivelul reprezentanților politici, formatul de negocieri „1+1”, în cadrul căreia urmează să fie discutate subiectele din Pachet Berlin Plus, precum și alte subiecte actuale de pe agenda procesului de negocieri dintre Chișinău și Tiraspol.²⁵

23.07.2020 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC. În cadrul reuniunii a fost abordat subiectul cu privire la incidentul de la Molovata Nouă.²⁶

24.07.2020 – Liderul de la Tiraspol a avut o discuție cu Reprezentantul Special al președintelui în funcție al OSCE, Thomas Mayer-Harting, și șeful Misiunii OSCE în R. Moldova, Klaus Neukirch. Tema principală a discuției de lucru a fost necesitatea activizării procesului de negociere dintre Chișinău și Tiraspol.^{27, 28}

28.07.2020 – Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a avut o întrevedere cu liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy. În cadrul întâlnirii, Igor Dodon și Vadim Krasnoselskiy au continuat discuțiile despre problemele actuale de pe agenda de negocieri și au stabilit câteva subiecte de perspectivă. Interlocutorii au examinat în detaliu implementarea pachetului Berlin Plus.^{29, 30}

29.07.2020 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Cristina Lesnic, a raportat în cadrul ședinței Comisiei parlamentare pentru securitate națională, apărare și ordine publică evoluția situației din Zona de Securitate.³¹

29.07.2020 – Reprezentantul Special al președintelui în exercițiu al OSCE din partea Albaniei pentru procesul de reglementare transnistreană, ambasadorul Thomas Mayr-Harting, a salutat întâlnirea dintre președintele R. Moldova, Igor Dodon și liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy.³²

30.07.2020 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC. Părțile și-au reconfirmat angajamentul de a asigura stabilitatea în Zona de Securitate și de a respecta documentele operațiunii de menținere a păcii.³³

30.07.2020 – A avut loc întrevederea în formatul „1+1” a negociatorilor din partea Chișinăului și Tiraspolului. În cadrul întâlnirii, a fost discutată o gamă largă de probleme de

²⁵ Moldpres, *Vicepremierul Cristina Lesnic a avut o întrevedere de lucru cu șeful Misiunii OSCE în R. Moldova*, 23.07.2020,

<https://www.moldpres.md/news/2020/07/23/20005944?fbclid=IwAR1ojUI1W4Xn9Q01X2LwCzh3Baa56jqZaSRGIs3ZGJD7fEtvX0COvHgsM-8> (25.07.2020)

²⁶ Guvernul R. Moldova, *Incidentul dezonorant din 21 iulie, produs la Molovata Nouă, condamnat la Comisia Unificată de Control*, 23.07.2020, <https://gov.md/ro/content/incidentul-dezonorant-din-21-iulie-produs-la-molovata-noua-condamnat-la-comisia-unificata-de> (25.07.2020)

²⁷ Prezident PMR, *Sostoyalsya razgovor Glavy pridnestrovskogo gosudarstva s predstavatelyami OBSE*, 24.07.2020, <http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/sostoyalsya-razgovor-glavi-pridnestrovskogo-gosudarstva-s-predstavatelyami-obse.html> (31.07.2020)

²⁸ Infotag, *Reprezentantul special al OSCE salută aspirația liderilor Moldovei și Transnistriei de a continua dialogul*, 27.07.2020, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/286252/> (31.07.2020)

²⁹ Președinția R. Moldova, *Președintele Republicii Moldova a avut o întrevedere cu liderul Transnistriei*, 28.07.2020, <http://www.presedinte.md/rom/comunicate-de-presa/presedintele-republicii-moldova-a-avut-o-intrevedere-cu-liderul-transnistriei> (31.07.2020)

³⁰ Prezident PMR, *V moldavskom sele Kondritsa prokhodit vstrecha delegatsiy Pridnestrov'ya i Moldovy vo glave s rukovoditelyami gosudarstv*, 28.07.2020, <http://president.gospmr.org/press-sluzhba/novosti/v-moldavskom-sele-kondritsa-prohodit-vstrecha-delegatsiy-pridnestrovjya-i-moldovi-vo-glave-s-rukovoditelyami-gosudarstv.html> (31.07.2020)

³¹ Moldpres, *În Zona de Securitate au mai rămas 13 posturi ilegale*, 29.07.2020, <https://www.moldpres.md/news/2020/07/29/20006119> (31.07.2020)

³² OSCE, *OSCE Special Representative welcomes recent meeting between Moldovan President and Transnistrian leader and hopes for further “constructive, forward-looking dialogue”*, 29.07.2020, <https://www.osce.org/chairmanship/458410> (31.07.2020)

³³ Guvernul R. Moldova, *Comisia Unificată de Control a discutat problemele actuale privind Zona de Securitate*, 30.07.2020, <https://gov.md/ro/content/comisia-unificata-de-control-discutat-problemele-actuale-privind-zona-de-securitate> (31.07.2020)

actualitate legate de situația din procesul de negocieri cu accent pe necesitatea punerii în aplicare a acordurilor din pachetul Berlin Plus.^{34, 35, 36}

Realizat de Mihai Melintei

³⁴ Guvernul R. Moldova, *Pachetul Berlin Plus și drepturile omului în regiunea transnistreană au fost puse în discuție la întâlnirea negociatorilor-șefi în formatul 1+1*, 31.07.2020, <https://gov.md/ro/content/pachetul-berlin-plus-si-drepturile-omului-regiunea-transnistreana-au-fost-puse-discutie-la> (31.07.2020)

³⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche predstaviteley po politicheskim voprosam*, 30.07.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8091> (31.07.2020)

³⁶ REGNUM, *V Moldavii i Pridnestrov'ye ob'yavili o gotovnosti k dialogu v novom formate*, 31.07.2020, <https://regnum.ru/news/polit/3024736.html> (31.07.2020)